

**Postanowienie Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego
z dnia 19 listopada 1998 r.
III ZP 30/98**

Niewłaściwe stosowanie przepisu prawa administracyjnego, w praktyce organów administracji publicznej nie stanowi wystarczającej przyczyny podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały w zakresie interpretacji przepisów prawa (art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 1994 r. Nr 13, poz. 48 ze zm.). Taką potrzebę uzasadnia natomiast rozbieżność orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Przewodniczący Prezes SN: Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Teresa Flemming-Kulesza, Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca), Adam Józefowicz, Jerzy Kwaśniewski (współsprawozdawca, autor uzasadnienia), Maria Mańkowska, Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Prokuratury Krajowej Włodzimierza Skoniecznego, po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 listopada 1998 r. wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego skierowanego do rozpoznania przez skład siedmiu sędziów Sadu Najwyższego o podjęcie uchwały zawierającej odpowiedź na następujące zagadnienie prawne:

Czy w okresie między 5 lipca 1993 r. a 31 grudnia 1994 r. podlegała opłacie skarbowej pożyczka pieniężna udzielona ze środków własnych podmiotu świadczącego usługi w zakresie finansów w rozumieniu załącznika nr 2 do ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.) - [art. 3 ust. 1 pkt 5 lit. a) ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 4, poz. 23 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o podatku od towarów i usług] ?

p o s t a n o w i ł:

odmówić podjęcia uchwały.

U z a s a d n i e

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wystąpił o wyjaśnienie wskazanych we wniosku przepisów ze względu na rozbieżne ich stosowanie w praktyce organów skarbowych oraz wobec tego, że Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 9 grudnia 1997 r. [...] z rażącym naruszeniem prawa „podtrzymał” restrykcyjną dla podatników interpretację. Wnioskodawca uznał, że niezależnie od zaskarżenia powyższego wyroku w drodze rewizji nadzwyczajnej, którą wniósł, zachodzi potrzeba wyjaśnienia przedstawionego zagadnienia prawnego w formie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego. Można bowiem w ten sposób przyczynić się do ukształtowania właściwej linii orzecznictwa organów podatkowych i NSA na tle podobnych spraw.

Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów odmówił podjęcia uchwały z następujących przyczyn.

W świetle Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednie sprawowanie kontroli nad orzecznictwem organów administracji publicznej nie należy do Sądu Najwyższego. Jest to bowiem - zgodnie z art. 184 Konstytucji - właściwość Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz innych sądów administracyjnych. Natomiast w myśl art. 236 ust. 2 Konstytucji do czasu wprowadzenia dwuinstancyjnego systemu sądów administracyjnych obowiązują przepisy dotyczące rewizji nadzwyczajnej od orzeczeń NSA. To w takich ramach Sąd Najwyższy sprawując kontrolę nad orzeczeniami NSA może oddziaływać pośrednio także na działalność organów administracji publicznej.

Wynikającą z Konstytucji właściwość Naczelnego Sądu Administracyjnego trzeba uwzględnić także w ramach działalności Sądu Najwyższego opartej na przepisach art. 13 pkt 3 i art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. W konsekwencji należy przyjąć, że niewłaściwe (lub rozbieżne) stosowanie przepisów prawa administracyjnego w praktyce organów administracji publicznej nie stanowi wystarczającej przyczyny podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały, która zmierzałaby do usunięcia wadliwości takiej praktyki. Natomiast istnieje potrzeba podjęcia uchwały w celu

wyjaśnienia przepisów prawnych, których stosowanie wywołało rozbieżności w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Z okoliczności przedstawionych we wniosku wynika, że nie zachodzi rozbieżność w orzecznictwie NSA, skoro Sąd ten dotychczas poddał kontroli stosowanie przedmiotowych przepisów przez organy podatkowe tylko w jednym wyroku. Ponadto wskazany wyrok NSA z dnia 9 grudnia 1997 r. został wydany już na tle zaistniałej wcześniej rozbieżności w orzecznictwie organów podatkowych. Według art. 30 ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym ocena prawna wyrażona w orzeczeniu tego Sądu wiąże organ, którego działanie było przedmiotem zaskarżenia. Natomiast w przypadku, gdy taka ocena rażąco narusza prawo i w konsekwencji nie służy celom kontroli sądowej uprawnione organy mogą wnosić rewizje nadzwyczajne, (jak to ma miejsce wobec powołanego wyroku NSA z dnia 9 grudnia 1997 r.).

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy postanowił w myśl art. 20 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym.

=====